

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ :ΛΑΤΡΕΙΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ &
ΤΕΧΝΗΣ

ΤΡΥΦΩΝ ΤΣΟΜΠΙΑΝΗΣ
ΛΕΚΤΟΡΑΣ

2310 991119 – 2394025980 e-mail:
tsompanistp@past.auth.gr

ΒΙΟ-ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

Γεννήθηκε στο Λαγκαδά της Θεσσαλονίκης το 1956, όπου και διαμένει. Είναι παντρεμένος με την νηπιαγωγό Ευαγγελία Καραγκούνη και έχουν 4 παιδιά.

ΣΠΟΥΔΕΣ – ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

1978-1982: Θεολογική Σχολή Θεσσαλονίκης
1983-1985: Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Αρχαιολογία
1994 : Διδακτορικό Δίπλωμα με ειδίκευση στη Λειτουργική

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

2009-2013 Λέκτορας στο Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ-ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

1984-1989: Υποτροφία Υπουργείου Παιδείας(ειδικός μεταπτυχιακός υπότροφος στο ΑΠΘ)

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

1. Συμμετοχή σε πρόγραμμα του Τομέα Λατρείας Αρχαιολογίας & Τέχνης του Τμήματος Ποιμαντικής με θέμα : Έρευνα και αποδελίωση λειτουργικής βιβλιογραφίας.(Υπεύθυνος ο καθηγητής Ιω.Φουντούλης)
2. Συμμετοχή σε πρόγραμμα του Κ.Β.Ε με θέμα: Μοναστήρια της Μακεδονίας (Υπεύθυνος ο καθηγητής π.Θεόδωρος Ζήσης).

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

Ιστορία της Λατρείας, αισθητική της Λατρείας και των Λειτουργικών Τεχνών, αισθητική του λόγου-Ομιλητική και έρευνα στη σύγχρονη αγιογραφία.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

2009-Σήμερα: Διδάσκει Αισθητική της Λατρείας-Ομιλητική στο Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Επίσης Ομιλητική διδάσκει στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου Τμήματος .

-2009-Σήμερα: Διδάσκει 1) Ζητήματα αισθητικής & 2) Αγιογραφία, ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής στο ίδιο Τμήμα

-1985-1996 δίδαξε με ανάθεση του τομέα και του Τμήματος ,το μάθημα της Ομιλητικής.

-1984-1987 δίδαξε στην Ιδιωτική εκπαίδευση.

-1997-1998: Έχει διδάξει στη Δημόσια Β'βάθμια εκπαίδευση ,

-1999 ως το 2009 στην Ανωτάτη Εκκλησιαστική Σχολή Θεσσαλονίκης.

-2012-2013 στην Θεολογική Ακαδημία του Δυραχίου στην Αλβανία, ως άμισθος επισκέπτης Καθηγητής.

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

-Έχει συνεργαστεί με την 10η Εφορεία Αρχαιοτήτων σε ερευνητικό πρόγραμμα του Καθηγητή κ.Ευθυμίου Τσιγαρίδα.(Ι.Μονή Βατοπεδίου)

-Συνεργάζεται με την Ακαδημία Φιλοσοφικών και Θεολογικών Σπουδών της Ιεράς Μητρόπολης Λαγκαδά, Λητής & Ρεντίνης και είναι υπεύθυνος για τα σεμινάρια δια βίου εκπαίδευσης κληρικών.

-Συνεργάζεται με την Ιερά Μητρόπολη Λαγκαδά στην καταγραφή και συντήρηση των βυζαντινών -μεταβυζαντινών εικόνων της επαρχίας Λαγκαδά, και στην συντήρηση και ανάδειξή τους.

-Έχει συμβάλλει στην οργάνωση της μόνιμης έκθεσης παλαιτύπων βιβλίων της Ιεράς Μητροπόλεως Λαγκαδά.

-Οργάνωσε και διευθύνει το Λαογραφικό Μουσείο Λαγκαδά.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

Έχει δημοσιεύσει συνολικά 5 μονογραφίες, 17 μελέτες και 12 άρθρα. Έχει επίσης συνεργαστεί στο έργο "Εκκλησιαστική Εγκυκλοπαίδεια" με τη συγγραφή 15 λημμάτων.

Ακολουθεί αναλυτικός κατάλογος δημοσιευμάτων:

Μονογραφίες:

- Άγιος Αθανάσιος Χωρούδας, ο Ναός και οι τοιχογραφίες του. Θεσσαλονίκη 1987 (μεταπτυχιακή διατριβή)
- Η Μεγάλη είσοδος στην εικονογραφία. Θεσσαλονίκη 1997 (διδακτορική διατριβή)
- Η γονυκλισία, Θεσσαλονίκη 2009,
- Η των θείων ευκοσμία και τάξις, Θεσσαλονίκη 2008, εκδ. Μυγδονία
- Το μυστήριο και η διακονία του λόγου. Θεσσαλονίκη 2010

Μελέτες:

- Το μυστήριο και η διακονία του λόγου, Θεσσαλονίκη 1997
- Λαγκαδάς, πολιτιστική δραστηριότητα 1892-2000, Λαγκαδάς 2004
- Μορφές της ιστορίας του Λαγκαδά, Λαγκαδάς 2006
- Ο Λαγκαδάς εν λίθοις και μετάλλοις φθεγγομένοις, Λαγκαδάς 2008
- Η εικόνα μέσα από την υμνολογία της Κυριακής της Ορθοδοξίας, (περ.ΓΡΗΓΗΡΙΟΣ ΠΑΛΑΜΑΣ, τ.784, 2000, σ.35-49)
- Πολυόματες παραστάσεις στη βυζαντινή ζωγραφική. (Ε.ΕΘ.Σ.Θ., Τμ.Ποιμαντικής, τ.1, 1990 σ.383-415)
- Το μυστήριο του κεκλασμένου λόγου, (περ. ΓΡΗΓΗΡΙΟΣ ΠΑΛΑΜΑΣ, 774,2000, Σ. 51-62)
- Γερμανός Αναστασιάδης ως ιερούργος του λόγου, (ΓΡΗΓΗΡΙΟΣ ΠΑΛΑΜΑΣ, τ.783, 2000, σ.34-48)
- Παράδοση και ανανέωση, η μαρτυρία της τέχνης, (περ.Θεοδομία, Το μεγαλείο της θείας λατρείας, τ1-3, 2002 σ.209-235)
- Λόγος εν αήχω φωνή, Θεσσαλονίκη 2008, στον τόμο ΓΗΘΟΣΥΝΟΝ ΣΕΒΑΣΜΑ, τόμος αφιερωματικός στον Καθηγητή Ιωάννη Φουντούλη, εκδ.Αφοι Κυριακίδη 2013 ,σ.1985-2000.
- Κραταία ως θάνατος αγάπη, Λαγκαδάς 2005.

-Χειρόγραφος ακολουθία της αγίας νεομάρτυρος Κυράννης , στον τόμο: ΕΙΣ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΙΣ ΕΘΝΕΣΙ, χαριστήριος τόμος στον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο, Θεσσαλονίκη 2011, σ. 887-903.

-Ασματική ακολουθία του εσπερινού, επι τη ευρέσει των ιερών λειψάνων της αγίας νεομάρτυρος Κυράννης , Λαγκαδάς 2013.

-Ο άγιος Αθανάσιος Χωρούδας, αισθητική θεώρηση των τοιχογραφιών, Θεσσαλονίκη 2009.

-Παναγία η Παμμακάριστος, της Χωρούδας, Λαγκαδάς 2013.

-«Του Δείπνου σου του μυστικού», δύο άγνωστες εικόνες λειτουργικού χαρακτήρα, Λαγκαδάς 2013.

Άρθρα:

-άγιος Αθανάσιος Χωρούδας, περ. ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, τ.99(1990) σ.196-201

-Η βυζαντινή τέχνη στα Βαλκάνια, ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, τ. 114,(1992) σ.10-11

-Το Μακεδονικό ζήτημα στη βυζαντινή τέχνη, περ. ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΑΣ, Ι.Μ.Σερρών &Νιγρίτης, τευχ.34-35(1993), σ.152-177

-"Μνημονεύετε Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη" όπ.π ,τευχ. 40(1994) σ.10-11

-Ο μεταβυζαντινός ναός του αγίου Αθανασίου Χωρούδας, περιοδ. ΟΡΘΟΔΟΞΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ , Λαγκαδάς 2010, τ.2.σ22-23

-Ο ναός αγίου Γεωργίου Καβαλαρίου-Λαγκαδά, περ.ΟΡΘΟΔΟΞΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ, τ.2, σ.20

-Η εικόνα του Ευαγγελισμού, περ. ΟΡΘΟΔΟΞΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ, Ι.Μ.Λαγκαδά, τ.3,2011, σ.11

-Η Θεοτόκος στη βυζαντινή τέχνη, περ. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ, Αμόχωστος-Κύπρος, 2010, τ.8,σ.47-51

-Στον Αϊ-Θανάση της Χωρούδας, Παπαδιαμαντικές εμπειρίες με το ύφος του κυρ-Αλέξανδρου, περ. ΟΡΘΟΔΟΞΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ, Ι.Μ.Λαγκαδά, τ.5, 2011,σ.8-9

-Αισθητική της θείας Λατρείας, περ.ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ, τ.8, 2010, σ.5-8

-Θεσσαλονίκης εγκώμιον, περ. ΟΡΘΟΔΟΞΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ, Ι.Μ.Λαγκαδά, τ.9, σ.20

-Ο λόγος της σιωπής, περ. ΟΡΘΟΔΟΞΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ, Ι.Μ.Λαγκαδά, τ.10, 2013, σ.21

-Η διαχρονικότητα της Ελληνικής τέχνης και η τέχνη της Ορθόδοξης Ανατολής, περ. ΕΡΩ, Τ.12, 2013, Σ.176-180.

Λήμματα σε Εγκυκλοπαιδείες –Λεξικά:

15 λήμματα στην "ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ.

Κείμενα εκλαϊκευτικού χαρακτήρα:

85 Άρθρα και χρονογραφήματα σε τοπικές εφημερίδες, " ΠΗΓΗ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ", "ΜΥΤΔΟΝΙΑ", " ΟΡΘΟΔΟΞΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ" και στον ηλεκτρονικό τοπικό τύπο της επαρχίας Λαγκαδά.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΜΕ ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Έχει συμμετάσχει με εισήγηση σε 13 Διεθνή Συνέδρια ή Συμπόσια στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό και έχει δώσει 13 Διαλέξεις σ' αυτά.

- Ημερίδα Ι.Μητροπόλεως Βερροίας, 27/6/2004,
Εισήγηση: Εικαστικοί και αισθητικοί στοχασμοί για την αγιογράφιση του Ι.Ναού αγ. Αναργύρων Βέρροιας
- Ημερίδα Δήμου Λαγκαδά και Δήμου Σαντάσκι-Βουλγαρίας (21/9/09)
Εισήγηση: Σκέψεις και προτάσεις για τον πολιτισμό και τη διαβαλκανική συνεργασία
- Συνέδριο Αγιορειτικής Εστίας και Θεολογικής Σχολής Οκτώβριος 2009.
Εισήγηση: Αισθήσεις και αισθητική κατά τον Αγ.Νικόδημο τον Αγιορείτη

- Συμπόσιο Αγιογραφίας των Θεολογικών Σχολών. (Θεσσαλονίκη 2009)
Ανακοίνωση Τοίχου με θέμα την εικόνα του αγ.Νέστορος.
Εισήγηση: Οι ζωγράφοι και τα εργαστήρια της Θεσσαλονίκης.

- Ημερίδα των Πολιτιστικών Φορέων του Νομού Θεσσαλονίκης, Λαγκαδάς
2010
Εισήγηση: Το νερό στην ελληνορθόδοξη παράδοση και τη λαογραφία

- Συνέδριο Μονής Μαχαιρά και Πανεπιστημίου Κύπρου- Λεμεσός 22-24 /1/2010
Εισήγηση: Η προς τιμήν του αρχιεπισκόπου Κυπριανού και των συν αυτώ μαρτυρησάντων ασματική ακολουθία . βλ. στον τόμο Αρχιεπίσκοπος Κυπριανός ο μάρτυρας της πίστεως και της πατρίδος, έκδ. Ι.Β.Σ.Μονής Μαχαιρά. Λευκωσία –Κύπρος 2012, σ.σ 359-372

- 2 εισηγήσεις στο Ανοιχτό-Λαϊκό Πανεπιστήμιο του Δήμου Λαγκαδά Οκτώβριος 2009 και Μάρτιος του 2010
Θέμα: 1^ον - Ο Λαγκαδάς μέσα στην ιστορία
2^ον - Η εκκλησία και ο κόσμος σήμερα.

- Εισήγηση με την ευκαιρία της Απελευθέρωσης του Λαγκαδά , εκδήλωση του Δήμου και της Ιεράς Μητροπόλεως Λαγκαδά.
Θέμα: “ Λαγκαδάς 27 Οκτωβρίου 1912 και 1944.” Οκτώβριος 2011

- Ημερίδα « εις τιμήν και μνήμην της αγίας νεομάρτυρος Κυράννης, 260 έτη από του μαρτυρίου της» ,
Εισήγηση: Χειρόγραφος ακολουθία της αγίας Κυράννης. Λαγκαδάς 2011

- Εόρτιες εκδηλώσεις για τα 260 έτη από του μαρτυρίου της αγ.Κυράννης,
Εισήγηση: «Η πανομοιότυπος έκδοσις της χειρογράφου ακολουθίας της αγ.Κυράννης»

- Ημερίδα «εις τιμήν και μνήμην της αγ.Κυράννης» ,
Εισήγηση : Η αγ.Κυράννα στην εικονογραφία- αισθητικές παρατηρήσεις.
Φεβρουάριος 2012.

- Συνέδριο της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, με θέμα Λειτουργικές τέχνες.

Εισήγηση: Το εικονογραφικό πρόγραμμα του ναού-εικονογραφικοί κύκλοι.
Πάτρα, Σεπτέμβριος 2012.

Συνέδριο, της Ιεράς Μητροπόλεως Λαγκαδά, « εις τιμήν και μνήμην των
νεομαρτύρων Κυράννης και Ακυλίνης»
Εισήγηση: Αυξεντίου αρχιμανδρίτου Λαυριώτου, Παρακλητικός κανών εις την
αγίαν μεγαλομάρτυρα Κυράνναν. Φεβρουάριος 2013.

Ημερίδα Ιεράς Μητροπόλεως Λαγκαδά Λητής και Ρεντίνης,
Εις τιμήν και μνήμην των αγιοτάτων επισκόπων Λητής και Ρεντίνης Ακακίου
και Δαμασκηνού του Στουδίτου.
Εισήγηση: Ακάκιος ,ο αγιότατος επίσκοπος Λητής και Ρεντίνης, (31 Μαρτίου
2013).

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Χρησιμοποιεί την Γαλλική και Ιταλική γλώσσα.